

การสำรวจความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรม
ทางการศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน
และการทำวิจัยของครู
Exploring the Knowledge, Skills and Attitudes Related to
the Educational Innovation Management which Can Be Used
for Improving Teachers' Teaching and Researches

อัจฉรา ประเสริฐสิน^{1*} , พรรณธิภา เอี่ยมสิริปริดา² , สมพร วันประกอบ³
Ujsara Prasertsin^{1*} , Panthipa Iamsiripreeda² , Somporn Wanprakob³

^{1,2}สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เลขที่ 114 สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110

^{1,2}Education and Psychological Test Bureau, Srinakharinwirot University
114 Sukhumvit 23, Vadhana, Bangkok 10110

³โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์
เลขที่ 519-519/1 ถนนมหาพฤฒาราม แขวงมหาพฤฒาราม บางรัก กรุงเทพมหานคร 10500

³Satree Wat Mahapruttaram Girls' School
519-519/1 Mahaphruettharam Road, Mahaphruettharam, Bangkok 10110

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู ผู้วิจัยออกแบบการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบวัดกับครูจากโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้ง 3 สังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 543 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบวัดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ผลการวิจัยพบว่า องค์กรประกอบ 1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรม

*ผู้เขียนหลัก
อีเมล: ubib_p@hotmail.com

ทางการศึกษาประกอบด้วย 4 ด้าน 15 ตัวบ่งชี้ พบว่า ครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ความรู้ด้านการใช้นวัตกรรม (Mean = 3.69, SD = 0.68) ความรู้ด้านการเลือกนวัตกรรม (Mean = 3.68, SD = 0.66) และความรู้ด้านการประเมินผลนวัตกรรม (Mean = 3.51, SD = 0.69) และครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านการเผยแพร่วัตกรรม (Mean = 3.27, SD = 0.76) องค์ประกอบ 2 ทักษะเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน 14 ตัวบ่งชี้ พบว่าครูมีทักษะเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ทักษะด้านการใช้นวัตกรรม (Mean = 3.56, SD = 0.65) และทักษะด้านการเลือกนวัตกรรม (Mean = 3.53, SD = 0.64) และครูมีทักษะเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ทักษะการประเมินผลนวัตกรรม (Mean = 3.42, SD = 0.69) และ ทักษะการเผยแพร่วัตกรรม (Mean = 3.21, SD = 0.74) องค์ประกอบ 3 เจตคติเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ประกอบด้วย 2 ด้าน และ 6 ตัวบ่งชี้ พบว่า เจตคติเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับมากทั้ง 2 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ เจตคติต่อตนเอง (Mean = 4.08, SD = 0.60) และเจตคติต่อผู้อื่น (Mean = 3.93, SD = 0.71)

คำสำคัญ

ความรู้ ทักษะ และเจตคติ การจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา การเรียนการสอน การทำวิจัย

Abstract

The purpose of this research was to explore the knowledge, skills and attitudes related to the educational innovation management which can be used for improving teachers' teaching and researches. The research was designed to collect quantitative data by using questionnaire with 543 teachers in Bangkok and surrounding provinces who work in the school belong to: Office of the Basic Education Bangkok, Office of Education Bangkok, and Office of Private Education. Tools used in research was the knowledge, skills and attitudes related to the educational innovative management scale which can be used for improving teachers' teaching and researches. The content analysis by IOC were between 0.60 - 1.00. The research found that Element 1 is the knowledge of educational innovation management with 4 parts and 15 indicators which the score were high level in the innovation using (Mean = 3.69, SD = 0.68), the innovation choosing (Mean = 3.68, SD = 0.66) and the innovation evaluation (Mean = 3.51, SD = 0.69) and the score were moderate level in the innovation dissemination (Mean = 3.27, SD = 0.76).

Element 2 is the skill of educational innovation management with 4 parts and 14 indicators which the score were high level in the innovation using skill (Mean = 3.56, SD = 0.65) and the innovation choosing skill (Mean = 3.53, SD = 0.63). And the score were moderate level in the innovation evaluation skill (Mean = 3.42, SD = 0.69) and the innovation dissemination skill (Mean = 3.21, SD = 0.69). Element 3 is the attitude of educational innovation management with 2 parts and 6 indicators which the score were high level in the attitude toward self (Mean = 4.08, SD=0.60) and the attitude towards others (Mean = 3.93, SD = 0.71).

Keywords

Knowledge Skills and Attitudes Management, Educational Innovative, Teaching, Research

บทนำ

เมื่อโลกเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมโลก รวมทั้งเทคโนโลยี มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้ประเทศต่างๆ ต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันสูง และต้องเร่งพัฒนา คนของตนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเพื่อให้สามารถรับมือกับสิ่งท้าทายดังกล่าวได้ ด้วยเหตุนี้ นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยจึงต้องเร่งปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจ สำคัญในการหล่อหลอมเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็นแรงงานที่มีศักยภาพ ซึ่งประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษา มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ปัจจัยหลักประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาคือ การพัฒนา คุณภาพครู ซึ่งเป็นจักรกลสำคัญในการขับเคลื่อนให้การปฏิรูปข้างต้นประสบความสำเร็จ ด้วยเหตุนี้ ครูจึงต้องเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการดำเนินชีวิต (Chalarak, 2015) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครูให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างต่อเนื่อง โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560- 2579 ได้มีการกล่าวถึง การกำหนดบทบาทของครู โดยกำหนด ให้ครูเป็นผู้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นผู้เรียนรู้สิ่งใหม่ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถประยุกต์ใช้วิธีการและนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (The Secretariat of the Council of Education, 2017) และ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2564 ที่มีนโยบายมุ่งเน้นแนวทางการพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ และให้ความสำคัญ กับการพัฒนานวัตกรรม การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยม ตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Office of the National Economic and Social

Development Board, 2017) ดังนั้น คุณภาพการศึกษา จึงขึ้นอยู่กับคุณภาพครูเป็นหลัก ครูจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ซึ่งแนวโน้มการศึกษาในระดับนานาชาติ มุ่งเน้นไปที่ทักษะความสามารถ ทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทักษะด้านการทำงาน และทักษะเฉพาะอาชีพ ซึ่งเป็นทักษะที่องค์การสหประชาชาติและองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ให้ความสำคัญ ส่วนในประเทศไทย มองว่า ครู คือ บุคคลสำคัญในการแก้ไขปัญหาทางการศึกษา แต่รายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ความเป็นครูในสังคมไทยกำลังเผชิญกับปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะวิกฤตศรัทธาในวิชาชีพ (Reungrong & Jiraworapong, 2014) ดังนั้น จึงต้องมีการสำรวจความรู้ ทักษะ และเจตคติของครูอย่างเร่งด่วน เพื่อเตรียมความพร้อมให้ครูปรับตัวและพัฒนาตนเพื่อปรับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาครูให้สามารถนำรูปแบบของนวัตกรรมทางการศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยจะช่วยให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ในด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง จึงควรมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการทำวิจัยควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูมีสมรรถนะเพิ่มขึ้น เกิดการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างและพัฒนาความรู้ (The Secretariat of the Council of Education, 2010) ซึ่งตรงกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยใช้วิถีกระบวนการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนา เพราะข้อค้นพบที่ได้มาจากกระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารเรียนรู้ และครูเกิดการพัฒนารจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ แต่การวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนมีความรู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องยากไม่สามารถทำได้ ความเป็นจริงแล้ว การวิจัยในชั้นเรียนนั้นไม่ใช่สิ่งที่แปลกแยกไปจากบทบาทหน้าที่ที่ครูปฏิบัติอยู่ เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนและเข้าใจสภาพการเรียนการสอนอย่างแท้จริงและอาจจะทำการวิจัยอยู่แล้วโดยไม่รู้ตัว โดยเฉพาะครูผู้สอนที่พยายามหาทางปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (Wongwanich, Jaroensuk & Prasertsin, 2011)

จากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่ส่งเสริมให้เกิดการปฏิรูปทั้งระบบโรงเรียน กล่าวคือ การดำเนินการปฏิรูปในทุกด้านเพื่อให้ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียน บ้านและชุมชน ซึ่งนโยบายและการปฏิบัติในการปฏิรูปทั้งโรงเรียนที่สำคัญที่สุด คือ การปรับแนวคิดและวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูซึ่งได้รับความสนใจจากนักวิชาการ นักการศึกษาและนักวิจัยทางการศึกษา โดยนำมาใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของครูมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลที่กล่าวในข้างต้น การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการนวัตกรรมการศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู ผลจากการดำเนินการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาครูทั้งด้านการเรียนการสอนและการทำวิจัยซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของครู การพัฒนาผู้เรียน และเป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อสำรวจความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู

ทบทวนวรรณกรรม

นวัตกรรมทางการศึกษา (Educational Innovation) หมายถึง นวัตกรรมที่จะช่วยให้การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น โดยการนำเอาสิ่งใหม่ๆ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของความคิดหรือการกระทำ รวมไปถึงสิ่งประดิษฐ์เข้ามาใช้ในระบบของการศึกษา เพื่อมุ่งหวังที่จะปรับเปลี่ยนสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ระบบการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และเกิดแรงจูงใจในการเรียน ทั้งนี้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของนวัตกรรมทางการศึกษา ดังนี้ Khammanee (2003) กล่าวว่า นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึงกระบวนการคิดในรูปแบบใหม่ๆ ทางการศึกษา ซึ่งอยู่ในกระบวนการทดลอง ที่พิสูจน์ประสิทธิภาพ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ได้ในระบบการศึกษาต่อไป ส่วน Nualsakun (2011) ได้กล่าวว่า นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง การนำเอาความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี รวมไปถึงวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้มาประกอบในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ของหลักสูตร กล่าวโดยสรุป นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการใหม่ๆ หรือมีการนำวิธีการคิดมาปรับปรุงของเก่าให้เหมาะสม โดยมีทดลองหรือพัฒนาสร้างสรรค์จนเป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าจะมีผลดีในทางปฏิบัติ สามารถนำไปใช้ในระบบได้อย่างบรรลุผลสำเร็จ ทั้งในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์

ปัจจุบันการศึกษามีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างแพร่หลาย บุคลากรทางการศึกษามีการผลิตนวัตกรรมทางด้านการเรียนการสอนมาใช้กันอย่างหลากหลายเพื่อเป็นเครื่องมือที่จะทำให้อุณหภูมิของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ซึ่ง Thumtong (2013) ได้กล่าวว่า นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสามารถสร้างหรือพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ (1) กิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้หรือเทคนิควิธีสอน (Instruction) เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ใช้โดยทั่วไปประกอบด้วย บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนการสอน ชุดฝึกแผนการสอน (ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาเทคนิควิธีสอน รูปแบบการสอน และกระบวนการสอน) ชุดพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน (ได้แก่ เพลง เกมการละเล่น นิทาน และบทบาทสมมติ) และ (2) สื่อการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นใหม่หรือสิ่งประดิษฐ์ (Invention) เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ใช้โดยทั่วไป ได้แก่ สื่อประสมวีดิทัศน์แบบจำลองรูปภาพ แผนภาพ แผนโป่งใสเกมประดิษฐ์ เกมฝึกทักษะต่างๆ CAI ฯลฯ จากการที่นักการศึกษาได้แยกประเภทของนวัตกรรมไว้แล้วนั้น สรุปได้ว่านวัตกรรมการเรียนรู้แบ่งออกได้เป็นนวัตกรรมประเภทผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมประเภทรูปแบบเทคนิควิธีการสอน และในปัจจุบันโดยเฉพาะนวัตกรรมทางการศึกษามีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมต่างๆ เพื่อให้เหมาะสม ได้แก่ นวัตกรรมทางด้านหลักสูตร นวัตกรรมการเรียนการสอน นวัตกรรมสื่อการสอน นวัตกรรมทางการประเมินผล และนวัตกรรมการบริหารจัดการ

การศึกษาวิจัยด้านการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ตามแนวทางการปฏิรูป การศึกษาทั้ง 58 เล่ม (Wongwanich & Prasertsin, 2012) พบว่า จากการสังเคราะห์สาระในรายงานวิจัย แต่ละเล่มและนำมาแปลความหมายตามหลักการวิเคราะห์ชาติพันธุ์วรรณนาภิमान ทำให้ได้ปัจจัย หรือประเด็นที่เป็นกระบวนการอันมีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน จำนวน 46 วิธีการ/กลยุทธ์ จัดกลุ่มได้เป็น 5 ประเด็นหลักและผลลัพธ์คือการพัฒนาผู้เรียน 4 ประเด็นหลัก แบ่งได้เป็น 26 ประเด็นย่อย โดย ปัจจัยด้านผลลัพธ์ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 8 ปัจจัยย่อย ได้แก่ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ ภาษาต่างประเทศ และผลสัมฤทธิ์รวมทุกวิชา 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย 6 ปัจจัยย่อย ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง การพัฒนาคุณธรรม ค่านิยมการมีภูมิคุ้มกันตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยม ความพอประมาณตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การอนุรักษ์พลังงาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) ทักษะทางสังคม/การแก้ปัญหา ประกอบด้วย 6 ปัจจัยย่อย ได้แก่ ทักษะการมองโลกในแง่ดี ทักษะการเข้า สังคม ความมีน้ำใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะการเรียนรู้เป็นทีม และประสิทธิภาพการบริหารเวลา และ 4) ทักษะทางการคิด ประกอบด้วย 4 ปัจจัยย่อย ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดแบบอุปนัย และความสามารถในการคิดภาพรวม ผลลัพธ์ที่นักวิจัยมุ่งพัฒนาให้เกิดในตัวผู้เรียนระดับ ประถมศึกษาที่พบมากที่สุด คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลรวมงานวิจัย 11 เรื่อง รองลงมาคือ ทักษะทางสังคม/การแก้ปัญหา ผลรวมงานวิจัย 5 เรื่อง ทักษะทางการคิด ผลรวมงานวิจัย 2 เรื่อง และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลรวมงานวิจัย 1 เรื่อง ส่วนผลลัพธ์ที่นักวิจัยมุ่งพัฒนาให้เกิดในตัวผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษาที่พบมากที่สุด คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลรวมงานวิจัย 32 เรื่อง รองลงมา คือ ทักษะทางสังคม/การแก้ปัญหา ผลรวมงานวิจัย 11 เรื่อง ทักษะทางการคิด ผลรวมงานวิจัย 6 เรื่อง และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลรวมงานวิจัย 5 เรื่อง

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษา ในประเด็นที่หลากหลาย ดังเช่น Garavaglia (2016) จากมหาวิทยาลัยมิลาน ได้ศึกษาถึงจุดมุ่งหมายและแนวทางที่น่าจะเป็นของนวัตกรรม ในเทคโนโลยีทางการศึกษาจากการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่ผ่านมาและได้สรุปว่าแนวโน้มในอนาคต ของการเรียนด้วยเทคโนโลยีที่น่าจะประกอบด้วยเทคโนโลยีที่มีนวัตกรรมบรรจุเข้าไป 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ 1) นวัตกรรมที่เพิ่มเติมจากความเป็นจริง 2) นวัตกรรมเสมือนจริง และ 3) นวัตกรรมที่ผนวกรวมอินเตอร์เน็ต ไว้กับทุกสิ่ง ส่วน Lubbers (2014) ได้ศึกษาเอกสารต่างๆ และรวบรวมมาในประเด็นของการสนับสนุน นวัตกรรมทางการศึกษาว่า แนวทางที่สำคัญที่สุดได้แก่ หลักสูตรที่เป็นดิจิทัลและการสนับสนุน ด้านห้องสมุดสาธารณะ โดยในปี ค.ศ. 2013 ห้องสมุดในเขตปกครองของรัฐออสเตรียได้เข้าร่วมกันประชุมและ ริเริ่มใช้นโยบาย T3 หรือ การเปลี่ยนผ่านความคิดผ่านเทคโนโลยี (Transforming Thinking through Technology) โดยในเขตปกครองที่ 833 ครูทุกคนจะได้รับนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนผ่านคอมพิวเตอร์ แมคบุ๊ก (MacBook) ในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนและครูสามารถโหลดบทเรียนออนไลน์ ได้ที่บ้าน หลักสูตรได้ถูกผนวกเข้ากับระบบออนไลน์ และนอกจากนี้ครูยังนำเครื่องมือดังกล่าวมาใช้เป็น

สิ่งสนับสนุนในห้องเรียนเพื่อการจัดการเรียนการสอนต่างๆ ให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น และ Whitworth (2014) ได้ศึกษาถึงโปรแกรมการใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว โดยวิเคราะห์ระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิธีที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ วิธีศึกษารายกรณีแบบผสมผสาน โดยพัฒนาจากการใช้ทฤษฎีฐานราก โดยตั้งคำถามวิจัยจากการศึกษาทฤษฎีนวัตกรรมตามมุมมองของ Downs และ Mohr's เพื่อสร้างสมมติฐานและใช้การสัมภาษณ์ก่อน จากนั้นระยะที่ 2 ใช้การทดสอบด้วยเทคนิคระบบวิเคราะห์ทางสังคมเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นบุคคล 13 คน ได้แก่ ครูและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการสร้างนวัตกรรมการศึกษาต่างๆ ใช้เวลาการสัมภาษณ์ 30-45 นาที บันทึกการสัมภาษณ์ด้วยกล้อง เสียง และการจด

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงในสังคมไทย ปัจจุบันมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยใช้การออกแบบการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการวิจัยเอกสาร และการทำแบบวัดกับครู จากโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้ง 3 สังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร (สพฐ.) สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) รวมจำนวน 543 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มโรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มครู โดยการสุ่มในแต่ละขั้นตอนจะทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ภาพรวมของข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 77.16) มีอายุ 30-39 ปี (ร้อยละ 36.83) การศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี (ร้อยละ 70.17) ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 6 ปี (ร้อยละ 35.73) ประสบการณ์การทำวิจัย 1-3 เรื่อง (ร้อยละ 55.43) ตำแหน่งทางวิชาการ ครูผู้ช่วย/คศ.1 (ร้อยละ 39.59) ช่วงชั้นสูงสุดที่สอน มัธยมศึกษา (ร้อยละ 31.68) และกลุ่มสาระหลักที่สังกัด วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 17.13) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบวัดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบบการตอบสนองรายการคู่ (Dual Responses) คือ การวัดสภาพในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น มีลักษณะให้นักเรียนประมาณค่าว่า นักเรียนได้ปฏิบัติจริงในระดับใด และนักเรียนควรปฏิบัติได้ในระดับใด โดย 5 = ทุกวัน 4 = บ่อยครั้ง 3 = บางครั้ง 2 = นานๆ ครั้ง 1 = ไม่ปฏิบัติเลย จากนั้นนำแบบวัดให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบและนิยาม พบว่ามีความตรงเชิงเนื้อหา ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

สำหรับการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน มีเกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าจะพิจารณาขอบเขตค่านำหนักของค่าเฉลี่ยที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม และแปลความหมายของข้อมูลด้วยคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตามแนวคิดของ Best (1997) ดังนี้

ช่วงคะแนน (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)	ความหมาย
4.50-5.00	ครูมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ระดับมากที่สุด
3.50-4.49	ครูมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ระดับมาก
2.50-3.49	ครูมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ระดับปานกลาง
1.50-2.49	ครูมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ระดับน้อย
1.00-1.49	ครูมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการสำรวจความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ 1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา 5 ด้าน พบว่า ครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ความรู้ด้านการใช้นวัตกรรม (Mean = 3.69, SD = 0.68) ความรู้ด้านการเลือกนวัตกรรม (Mean = 3.68, SD = 0.66) และความรู้ด้านการประเมินผลนวัตกรรม (Mean = 3.51, SD = 0.69) และครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านการเผยแพร่ นวัตกรรม (Mean = 3.27, SD = 0.76)

องค์ประกอบ 2 ทักษะเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา 5 ด้าน พบว่า ครูมีทักษะเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ทักษะด้านการใช้นวัตกรรม (Mean = 3.56, SD = 0.65) และทักษะด้านการเลือกนวัตกรรม (Mean = 3.53, SD = 0.64) และครูมีทักษะเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ทักษะการประเมินผลนวัตกรรม (Mean = 3.42, SD = 0.69) และ ทักษะการเผยแพร่ นวัตกรรม (Mean = 3.21, SD = 0.74)

องค์ประกอบ 3 เจตคติเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา 2 ด้าน พบว่า เจตคติเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ตามลำดับ ได้แก่ เจตคติต่อตนเอง (Mean = 4.08, SD = 0.60) และเจตคติต่อผู้อื่น (Mean = 3.93, SD = 0.71)

รายละเอียดดังตาราง 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 1

ค่าสถิติพื้นฐานประเด็นของความรู้เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา จำแนกตามด้าน (N=543)

ด้าน	Mean	SD	Skewness	Kurtosis	แปลความ
การเลือกนวัตกรรม (Selecting)	3.68	0.66	-0.02	-0.26	มาก
1. การเลือกใช้นวัตกรรมที่ตรงกับเนื้อหาจุดมุ่งหมายของการสอน	3.64	0.73	-0.02	-0.30	มาก
2. การเลือกใช้นวัตกรรมที่มีเนื้อหาถูกต้องน่าเชื่อถือ	3.69	0.77	-0.01	-0.37	มาก
3. การเลือกใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน	3.76	0.83	-0.15	-0.49	มาก
4. การเลือกใช้นวัตกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	3.64	0.83	-0.14	-0.43	มาก
การใช้นวัตกรรม (Using)	3.69	0.68	-0.10	-0.18	มาก
5. การศึกษาเนื้อหาวิชาแผนการสอนก่อนใช้นวัตกรรม	3.86	0.80	-0.24	-0.47	มาก
6. การกำหนดนวัตกรรมที่จะใช้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	3.60	0.83	-0.09	-0.33	มาก
7. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมก่อนการใช้นวัตกรรม	3.71	0.86	-0.19	-0.53	มาก
8. การศึกษารายละเอียดของการใช้นวัตกรรม	3.71	0.81	-0.03	-0.50	มาก
9. การทดลองใช้นวัตกรรมก่อนการสอนจริง	3.55	0.90	-0.06	-0.42	มาก
การประเมินผลนวัตกรรม (Evaluating)	3.51	0.69	-0.04	0.12	มาก
10. การติดตามประเมินผลการใช้ใช้นวัตกรรม	3.49	0.78	-0.04	-0.14	ปานกลาง
11. การประเมินการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการใช้นวัตกรรม	3.54	0.79	-0.11	0.04	มาก
12. การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของการใช้นวัตกรรม	3.48	0.82	-0.01	-0.24	ปานกลาง
การเผยแพร่วัตกรรม (Sharing)	3.27	0.76	0.01	0.01	ปานกลาง
13. การแลกเปลี่ยนพูดคุยเกี่ยวกับวิธีการและผลของการใช้นวัตกรรม	3.41	0.85	-0.04	-0.23	ปานกลาง
14. การนำนวัตกรรมไปให้เพื่อนหรือคนรู้จักได้ทดลองใช้	3.35	0.86	-0.13	0.00	ปานกลาง
15. การตีพิมพ์เผยแพร่เอกสารการใช้นวัตกรรมในรูปแบบต่างๆ	3.03	1.03	0.01	-0.34	ปานกลาง

ตารางที่ 1 แสดงองค์ประกอบ 1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา จำนวน 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ในแต่ละด้านรวม 15 ข้อ โดยตัวบ่งชี้เรื่อง การศึกษาเนื้อหาวิชาแผนการสอนก่อนใช้นวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ตารางที่ 2

ค่าสถิติพื้นฐานประเด็นของทักษะเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา จำแนกตามด้าน (N = 543)

ด้าน	Mean	SD	Skewness	Kurtosis	แปลความ
การเลือกนวัตกรรม (Selecting)	3.53	0.63	0.05	-0.19	มาก
1. การเลือกใช้นวัตกรรมที่ตรงกับเนื้อหา จุดมุ่งหมายของการสอน	3.47	0.73	0.15	-0.25	ปานกลาง
2. การเลือกใช้นวัตกรรมที่มีเนื้อหาถูกต้อง น่าเชื่อถือ	3.55	0.73	-0.05	-0.12	มาก
3. การเลือกใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ของผู้เรียน	3.59	0.79	-0.08	-0.42	มาก
4. การเลือกใช้นวัตกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ใช้	3.52	0.81	-0.13	-0.17	มาก
การใช้นวัตกรรม (Using)	3.56	0.65	-0.06	0.04	มาก
5. การศึกษาเนื้อหาวิชาแผนการสอนก่อนใช้ นวัตกรรม	3.66	0.80	-0.14	-0.33	มาก
6. การกำหนดนวัตกรรมที่จะใช้ตามวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม	3.48	0.80	-0.07	-0.23	ปานกลาง
7. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมก่อน การใช้นวัตกรรม	3.64	0.81	-0.07	-0.50	มาก
8. การศึกษารายละเอียดของการใช้นวัตกรรม	3.55	0.77	0.05	-0.28	มาก
9. การทดลองใช้นวัตกรรมก่อนการสอนจริง	3.46	0.83	0.07	-0.24	ปานกลาง
การประเมินผลนวัตกรรม (Evaluating)	3.42	0.69	-0.02	0.23	ปานกลาง
10. การติดตามประเมินผลการใช้นวัตกรรม	3.42	0.76	0.10	-0.06	ปานกลาง
11. การประเมินการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการใช้ นวัตกรรม	3.44	0.79	-0.13	-0.02	ปานกลาง
12. การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของการใช้ นวัตกรรม	3.40	0.81	-0.10	-0.06	ปานกลาง
การเผยแพร่วัตกรรม (Sharing)	3.21	0.74	-0.23	0.04	ปานกลาง
13. การแลกเปลี่ยนพูดคุยเกี่ยวกับวิธีการและผล ของการใช้นวัตกรรม	3.34	0.80	-0.08	-0.08	ปานกลาง
14. การนำนวัตกรรมไปให้เพื่อนหรือคนรู้จักได้ ทดลองใช้	3.28	0.87	-0.19	0.15	ปานกลาง

ตารางที่ 2 แสดงองค์ประกอบ 2 ทักษะเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา จำนวน 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ในแต่ละด้านรวม 14 ข้อ โดยตัวบ่งชี้เรื่องการศึกษาเนื้อหาวิชาแผนการสอนก่อนใช้นวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ตารางที่ 3

ค่าสถิติพื้นฐานประเด็นของเจตคติเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา จำแนกตามด้าน (N = 620)

ด้าน	Mean	SD	Skewness	Kurtosis	แปล ความ
เจตคติต่อตนเอง	4.08	0.60	-0.55	0.72	มาก
1. ฉันสนุกและได้ความรู้ประสบการณ์กับการจัดการกับนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน	3.98	0.70	-0.23	-0.21	มาก
2. การจัดการกับนวัตกรรมทางการศึกษา ทำให้ครูสามารถนำไปช่วยพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง	4.15	0.70	-0.41	-0.20	มาก
3. การจัดการกับนวัตกรรมทางการศึกษาให้เป็นระบบระเบียบจะเป็นเครื่องมือช่วยทำวิจัยให้กับครู	4.12	0.71	-0.59	0.65	มาก
เจตคติต่อผู้อื่น	3.93	0.71	-0.44	0.48	มาก
4. เมื่อมีเพื่อนครูชวนไปเข้าร่วมงานที่เกี่ยวกับการจัดการกับนวัตกรรมทางการศึกษา ฉันจะยินดีไปเสมอ	3.87	0.81	-0.29	-0.12	มาก
5. หากทางโรงเรียนมีกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการกับนวัตกรรมทางการศึกษา ฉันจะเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจ	3.99	0.76	-0.41	0.13	มาก
6. ถ้ามีหน่วยงานภายนอกจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดการกับนวัตกรรมทางการศึกษา ฉันจะสมัครเข้าร่วมด้วยความต้องการที่จะเรียนรู้	3.92	0.82	-0.35	-0.06	มาก

ตารางที่ 3 แสดงองค์ประกอบ 3 เจตคติเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา 2 ด้าน ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ในแต่ละด้านรวม 6 ข้อ โดยตัวบ่งชี้เรื่องการจัดการกับนวัตกรรมทางการศึกษาทำให้ครูสามารถนำไปช่วยพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีข้อค้นพบที่ครอบคลุมทั้งในด้านของการสำรวจความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครูนั้น ผลการวิจัยพบว่า ในองค์ประกอบ 1 ครูมีความรู้ที่อยู่ในระดับมากในการเลือกนวัตกรรม การใช้นวัตกรรม และประเมินผลนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน ตรงกับจุดมุ่งหมาย และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการใช้นวัตกรรมนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนความรู้เกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาด้านการเผยแพร่ นวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู ในสถานศึกษาต่างๆ ดำเนินไปอย่างไม่เต็มประสิทธิภาพ ซึ่งควรได้รับการพัฒนา โดยสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Lubbers (2014) ที่ได้ศึกษาเอกสารต่างๆ และรวบรวมมาในประเด็นของเสนอแนะให้มีแนวทาง ในการสนับสนุนนวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับครูในด้านหลักสูตรที่เป็นดิจิทัลและการสนับสนุน ด้านห้องสมุดสาธารณะและฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ ซึ่งครูทุกคนจะได้รับนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน ผ่านคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ยังต้องสนับสนุนให้มีบริการสื่อประสมพิเศษที่ให้บริการความต้องการเฉพาะ ของแต่ละบุคคล ตลอดจนมีการดูแลและสอนстаฟหรือที่เลี้ยงในการทำงานเพื่อพัฒนาและสนับสนุน นวัตกรรมเหล่านี้แก่ผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถเลือก และ ประเมินนวัตกรรมที่เหมาะสมให้ตรงกับความต้องการผู้เรียน สอดคล้องตามเนื้อหาที่เรียนมากที่สุด และ ผลวิจัยในองค์ประกอบ 2 พบว่า ครูมีทักษะอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ด้านการเลือกนวัตกรรม และการใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ดึงดูดความสนใจ และสอดคล้อง กับบทเรียน ส่วนทักษะด้านการประเมินประสิทธิภาพของนวัตกรรม และด้านการเผยแพร่ นวัตกรรมอยู่ใน ระดับปานกลาง อาจทำให้ต้องฝึกทักษะทางด้านนี้มากขึ้น เพื่อให้การพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัย ของครูดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนผลการวิจัยในองค์ประกอบ 3 พบว่า เจตคติเกี่ยวกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาของครู ด้านเจตคติต่อตนเองอยู่ในระดับมาก แสดงว่าครู มีแนวโน้มพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการ จัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ส่วนด้านเจตคติต่อผู้อื่นอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านเจตคติ ต่อตนเอง สอดคล้องกับ Wangwanitpan, Klindit, Boontositrakul, Dittlampoo & Boonpen (2010) ศึกษาปัญหาและการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่พบว่า ปัจจัยที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ปัจจัยจากสิ่งเร้าภายใน ได้แก่ ด้านเจตคติที่มีต่อการใช้นวัตกรรม ตนเอง และผู้อื่น ได้แก่ ความจำเป็นของการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้าง/การผลิต/การใช้นวัตกรรม มีความยุ่งยาก นวัตกรรมมีความสำคัญและมีประโยชน์ การสอนแบบเดิมได้ผลดีกว่าการใช้นวัตกรรม การสอน ความต้องการในการใช้นวัตกรรม (ไม่ชอบใช้นวัตกรรมเพราะทำให้เสียเวลาในการสอน) และ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม (ขาดความรู้ความเข้าใจและการพัฒนานวัตกรรม) และ Klinchon (2007) ศึกษาเจตคติและพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของ

นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยคริสเตียน ที่พบว่า ด้านเจตคติต่อการใช้สื่อของนักศึกษามีคะแนนอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า การเรียนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ทำให้ลดเวลาในการทำความเข้าใจด้วยตนเอง ทำให้การจัดการเรียนการสอนสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนมากขึ้น มีส่วนทำให้ผลการเรียนดีขึ้น มีข้อมูลข่าวสารตามความต้องการทันโลก ทันเหตุการณ์ การเรียนโดยใช้สื่อมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนและผู้สอนควรมีเจตคติที่ดีต่อการใช้สื่อ ดังนั้น การสำรวจความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรมการศึกษา สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษา มาพัฒนารูปแบบการจัดการนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู เช่น การวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อมุ่งเน้นการนำความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน การวิจัยพัฒนา โดยการผสมผสานเทคโนโลยี โดยเฉพาะเร่งสร้างและพัฒนาบุคลากรวิจัย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (Office of the National Economic and Social Development Board, 2017)

สรุป

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นสารสนเทศในการวางแผน สร้าง และพัฒนารูปแบบการจัดการนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครูได้อย่างครบถ้วนตามองค์ประกอบที่งานวิจัยนี้ได้จำแนกในการศึกษาความต้องการของครู โดยสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้จากงานวิจัยนี้ มาประยุกต์ใช้ในวางแผน การกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นของครูให้เกิดการจัดการนวัตกรรมการศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับครูอาจารย์ และผู้เรียนต่อไป และสำหรับผู้ที่สนใจศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการศึกษาในลักษณะ การวิจัยเชิงลึก ซึ่งอาจจะเป็นการศึกษาแบบกรณีศึกษา หรือการประชุมกลุ่ม ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรมการศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และการทำวิจัยของครู

References

- Best W. J. (1997). *Research in education*. Boston MA.: Allyn and Bacon.
- Chalarak, N. (2015). Teacher's role in teaching in the 21st Century. *FEU Academic Review*, 9(1), 64-71. [in Thai]
- Garavaglia, A. (2016). Innovation in education technology: What is the point? Is immersive education the next step?. *Research on Education and Media*, 8(1), 1-3.

- Khammanee, T. (2003). **Teaching technique: Knowledge for effective learning process**. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Klinchon, C. (2007). **A study of attitude and behavior of using information technology in education for self-study of undergraduate students, Christian University**. Master's Thesis, King Mongkut's University of Technology North Bangkok. [in Thai]
- Lubbers, C. (2014). Supporting innovation in education. **Public Libraries**. 53(3), 36-41.
- Nualsakun, W. (2011). **Meaning of information and innovation**. Retrieved September 4, 2015, from <http://orapin-info-innovation.blogspot.com/2009/11/1.html>.
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2017). **Summary of the 12th National Economic and Social Development Plan (2017-2021)**. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Board . [in Thai]
- Reungrong, P. & Jiraworapong, P. (2014). Educational technology with 21st century Thai teacher. **Panyapiwat Journal**. (5)Special Issue, 195-207. [in Thai]
- The Secretariat of the Council of Education. (2010). **National Education Improvement Plan (2009-2016): Summary Report**. Bangkok: Ministry of Education. [in Thai]
- The Secretariat of the Council of Education. (2017). **National Education Improvement Plan (2017-2036): Summary report**. Bangkok: Ministry of Education. [in Thai]
- Thumtong, B. (2013). **Theory and development of learning management model**. Bangkok: S PRINTING THAILAND FACTORY. [in Thai]
- Wangwanitpan, S. ; Klindit, S. ; Boontositrakul, K. ; Diltampoo, T. & Boonpen, K. (2010). **Problems and innovations of teachers in Faculty of Industrial Education**. (Research Report). Bangkok: Faculty of Industrial Education, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. [in Thai]
- Whitworth, A. (2014). Invisible success: Problems with the grand technological innovation in higher education. **Computer and Education**. 59(1), 145-155.
- Wongwanich, S. ; Jaroensuk, A. & Prasertsin, U. (2011). **Synthesis of research in educational innovation development for teacher development**. (Research Report). Bangkok: Thailand Research Fund. [in Thai]
- Wongwanich, S. & Prasertsin, U. (2012). Research synthesis regarding educational innovation for student development based on education reform. **Journal of Teaching and Education**. 1(5), 337-347.